

Huvudman

Vitraskolorna AB
Org.nr. 5564586716
Box 213
101 24 Stockholm

Beslut

Datum 2024-04-14

Dnr 2024:450

Sida 1 (15)

05
* Rättelse av beslut
enligt 36 § förvaltnings-
lagen (2017:900) den
30 maj 2024 / Vmgk
Berglund

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Vittra Kronhusparken i Göteborgs kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vitraskolorna AB att senast **måndag den 14 oktober 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande åtgärdande arbete för att motverka kränkande behandling samt betygssättning. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Vitraskolorna AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Vitraskolorna AB ska vidta följande åtgärder

Åtgärdande arbete för att motverka kränkande behandling

1. Se till att alla lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt hur många anmälningar som kommit in under perioden den 14 maj 2024 till den 7 oktober 2024. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (6 kap. 5 och 10 §§ skollagen).

Betygssättning

1. Se till att skolans lärare vid betygssättning i ämnen där elever genomfört nationella prov särskilt beaktar elevens resultat på det nationella provet. Av redovisningen ska det framgå vilka elever som gjort nationella prov i årskurs 9 i matematik, svenska/svenska som andraspråk samt i de samhälls- och naturorienterande ämnena som tilldelats skolan under vårterminen 2024 och vad de har fått för

betyg på det nationella provet respektive i det ämne för vilket provet gjordes. I de fall elevens ämnesbetyg avviker från resultatet på det nationella provet ska det anges hur det nationella provet särskilt beaktats vid betygssättningen i ämnet. (10 kap. 20 a § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser undervisning av behöriga och legitimerade lärare, garanterad undervisningstid, studiehandledning på modersmålet, skolans arbete för att skapa studiero, extra anpassningar och särskilt stöd samt i övriga delar inom skolans åtgärdande arbete för att motverka kränkande behandling.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till **skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se**, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:450) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2024 inlett en tillsyn av Vittra Kronhusparken i Göteborgs kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Vittra Kronhusparken följer gällande bestämmelser om undervisning av behöriga och legitimerade lärare, garanterad undervisningstid, studiehandledning på modersmålet, extra anpassningar och särskilt stöd, förebyggande arbete för att skapa studiero, åtgärdande arbete för att motverka kränkande behandling samt betygssättning.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn mellan den 9 april 2024 och 10 april 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. åtgärdsprogram, huvudmannens fördelning av undervisningstid och klasscheman. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra

författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Åtgärdande arbete för att motverka kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inskickad information framgår att skolan under de senaste 12 månaderna har fått kännedom om 42 fall där en elev upplevt sig kränkt och att samtliga fall är anmälda till huvudmannen. Av inskickad information framgår också att rutinen är att huvudmannens skoljurister, i samverkan med rektor och övrig personal, gör en utredning så snart anmälan inkommit, för att konstatera om, och i så fall vilken typ av kränkning som förekommit. Om kränkande behandling konstaterats efter utredningen erbjuds den elev som utsatts för kränkande behandling stöd och hjälp och det kan också vara aktuellt att vidta disciplinära åtgärder.

Majoriteten av eleverna uppger i intervju att de känner sig trygga på skolan men det finns flera elever som säger att det inte är tryggt i trappuppgången och vid förflyttningar. De säger att det kan handla om både fysiska och verbala kränkningar och att det ofta sker när lärarna inte ser. Eleverna säger att vuxna agerar när de ser att det händer något och att de då pratar med de inblandade eleverna. De säger även att de vet vem de ska vända sig till när det händer något men eleverna på högstadiet säger att det finns elever som inte vågar berätta för en vuxen eftersom det då kan bli värre efteråt. Lärare uppger att de känner igen den bilden som eleverna ger och att de alltid agerar när de ser eller hör något som kan utgöra en kränkning. Lärarna på högstadiet säger också att det finns tre elevcoacher på skolan som är närvarande och som arbetar med detta. Både representanter för elevhälsan och rektorn bekräftar att det sker kränkningar på skolan och de säger att lärare agerar när det händer något. Representanter för elevhälsan säger att även ledningen ger stöttning genom att bland annat gå runt i skolan och i klasserna. De säger vidare att det finns en kultur på skolan att inte våga säga till en vuxen och att kuratorn har samtal med elever om vikten av att vända sig till en vuxen när man upplever sig kränkt.

Flera elever på högstadiet uppger att de inte vet om lärare gör kränkningsanmälningar och en elev säger att hen tror att lärare bara anmäler om det sker något grovt och att de annars bara pratar med eleverna. Lärare på låg- och mellanstadiet säger att de har en skyldighet att anmäla när de ser något eller när de får till sig att någon upplever sig kränkt. Samtliga lärare på låg- och mellanstadiet säger att de har möjlighet att anmäla allt men att de får göra det senare på dagen. Lärare på

högstadiet säger att det inte finns möjlighet att anmäla allt som händer eftersom det är mycket dokumentation som ska fyllas i och vårdnadshavare ska kontaktas. De säger att det har blivit en större tröskel att anmäla och att de bara anmäler om det är systematiska och upprepade kränkningar eller grova kränkningar. De säger att de alltid markerar men att de inte anmäler allt som hade behövt anmälas, exempelvis grovt språkbruk eller skojbråk. Representanter för elevhälsan säger att det händer mycket på högstadiet och att det nog är så att lärare på högstadiet inte anmäler allt. Rektorn uppger att lärarna har en skyldighet att anmäla och att det finns en tydlig gång och en blankett för hur de ska göra. Rektorn säger vidare att de, i de anmälningar som tagits emot, ser att de främst rör elever i de lägre åldrarna. Hen säger att de påminner och uppmuntrar lärarna att anmäla för att sedan kunna kartlägga och sätta in åtgärder där det behövs. Hen säger att de även har förstärkt med elevcoacher som kan vara behjälpliga om lärare inte hinner. Rektorn säger att det även har kommit in anmälningar avseende kränkningar på högstadiet men att det kan vara skolledning och representanter för elevhälsan som skrivit dem. Rektorn berättar vidare att hen har en hög tilltro till lärarna och att det inte handlar om illvilja utan att det snarare handlar om att de måste få in systematiken. Rektorn säger att de nu har en organisering som möjliggör detta arbete, med tydliga rutiner och en förväntan att lärare ska anmäla alla händelser som kan utgöra en kränkning.

Huvudmannen har den 3 maj 2024 inkommit med kompletterande uppgifter efter att ha tagit del av Skolinspektionens tjänsteanteckning. Huvudmannen uppger bl.a. att skolan har pågående och planerade insatser för att tydliggöra och implementera rutiner kring anmälan om kränkande behandling och att rektorn har organiserat så att det finns avsatt tid för lärare att fylla i blanketten "anmälan kränkning" samt att lärare och annan personal kan få hjälp av elevcoacher, kurator, speciallärare m.fl. att fylla i blanketten.

Rättslig reglering

Av 6 kap. 5 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i skollagens kapitel om åtgärder mot kränkande behandling, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna

kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Enligt 1 kap. 5 § skollagen ska var och en som verkar inom utbildningen aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Av 5 kap. 6 § skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero.

Av förordning (2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22), 2.1 Normer och värden, framgår att alla som arbetar i skolan aktivt ska motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper. Vidare framgår att lärare ska uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete för att motverka kränkande behandling. Utredningen visar att lärare på högstadiet inte alltid anmäler till rektorn då en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling. Skolinspektionens utredning visar att skälet till att lärare på högstadiet inte alltid anmäler alla händelser där en elev kan ha utsatts för kränkande behandling är att de upplever att de inte har möjlighet att anmäla allt eftersom det är tidskrävande att fylla i blanketten och kontakta vårdnadshavare. Att huvudmannen, i samband med inkomna synpunkter på tjänsteanteckningen, uppger att skolan har pågående arbete och planerade insatser föranleder ingen annan bedömning.

Vad gäller skyldigheten för lärare att agera vid händelser som kan utgöra kränkande behandling samt skyldigheten att starta utredningar avseende anmälan om kränkande behandling framkommer inte att verksamheten bryter mot bestämmelserna.

Betygssättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av nationell statistik framgår att det är stora skillnader mellan provbetyg på nationella prov och ämnesbetyg i årskurs 9 läsåren 2022/23 och 2021/22. År 2023 fick 37,7% av eleverna högre betyg än provbetyg på nationella prov i matematik och 52,6% av eleverna fick högre betyg än provbetyg i svenska/svenska som andraspråk. Störst skillnad är det i de natur- och samhällsorienterande ämnena där 60% av eleverna fick högre betyg än provbetyg i ämnet fysik och 77,3% av eleverna fick högre betyg än provbetyg i ämnet historia. År 2022 fick 53,7% av eleverna högre betyg än provbetyg på nationella prov i matematik och 69% av eleverna fick högre betyg än provbetyg i svenska/svenska som andraspråk. I det naturorienterande ämnet biologi fick 43,2% av eleverna högre betyg än

provbetyg och i det samhällsorienterande ämnet geografi fick 83,3% av eleverna högre betyg än provbetyg.

I intervjuer med elever från årskurs 6-9 uppger några elever från mellanstadiet att lärarna har sagt att resultat på nationella prov kan höja ens betyg men inte sänka det. Andra elever uppger att lärare inte har sagt något om de nationella provens betydelse och om eller hur de påverkar deras betyg i ämnena. På frågan om lärarna har sagt något om att de ska titta särskilt på resultaten på de nationella proven när de sätter betyg, svarar en elev att man fortfarande kan få bra betyg om man misslyckas på nationella proven om man visar på ett annat sätt att man kan det. Eleven säger att hen inte är på E-nivå utan högre, men om hen exempelvis skulle få E på läsförståelse på det nationella provet får hen visa vad hen kan genom att göra andra läsförståelseuppgifter på mindre texter. Hen säger att det är många olika texter på nationella provet och att det blir pressat.

I intervju med lärare som undervisar i årskurs 6 säger en lärare att hen inte har sagt till eleverna att resultat på nationella prov kan höja ens betyg men inte sänka det. En annan lärare säger att nationella prov är ett underlag som alla andra och hjälper till i betygssättningen. En lärare från mellanstadiet berättar också att det är skillnad mellan ämnena eftersom nationella prov i svenska ligger tidigare under läsåret än matematik som ligger sent på våren och att det kan hända mycket efter nationella provet i svenska, medan betyget på nationella prov i matematik blir mer korrekt.

Lärare på högstadiet anger i intervju olika skäl till den stora skillnaden i betyg på nationella prov och elevernas betyg i ämnena. Några lärare säger att eleverna som gick i årskurs 9 förra året hade haft många olika lärare i svenska (som andraspråk) och i NO, att överlämningar varit bristfälliga och att man därför som lärare inte visste vilka kunskaper eleverna hade med sig. En lärare som undervisar i NO säger att dessa elever också drabbats hårt av pandemin och att hen därför vid betygssättningen utgick från vad eleverna visat under årskurs 9 och inte utifrån resultaten på nationella prov. En annan lärare som undervisar i svenska (som andraspråk) säger att hen valde att utgå från elevernas tidigare betyg istället för resultaten på det nationella provet. På frågan om då nationella prov inte var ett utmärkt riktmärke för vilka kunskaper eleverna hade och vilket betyg de skulle ha svarar läraren att den höga läraromsättningen gjorde att de tittade på tidigare betyg istället för betyg på nationella prov. Vidare uppger lärare i SO att skillnaderna i resultat på de nationella proven och ämnesbetyg beror på att undervisningen tar längre tid för elever som läser svenska som andraspråk. Läraren säger att hen därför inte hinner gå igenom allt centralt innehåll i SO-ämnena, men att hen försöker arbeta språkutvecklande och ämnesövergripande i dessa ämnen för att få med så mycket som möjligt. Läraren säger att eleverna inte lyckades på det nationella provet eftersom de inte hunnit gå igenom allt och att det dessutom tar längre tid för

eleverna att skriva. Läraren berättar att hen tycker att det är orättvist att elever som läser svenska som andraspråk bedöms på samma sätt som elever som har svenska som modersmål eftersom de inte har samma förmåga att berätta och skriva. Läraren tillägger att om man har ett gediget bedömningsunderlag sedan tidigare väger det tungt också. Lärare i matematik uppger att hen bedömer elevernas kunskaper i matematik och inte i svenska och att eleverna får sämre resultat på nationella prov i matematik eftersom de inte klarar av att tolka olika begrepp i uppgifterna. På frågan om vad de menar är särskilda skäl i de fall betygssättningen skiljer sig från betyg på nationella prov svarar lärarna att eleverna har brister i det svenska språket och därmed kan missförstå begrepp och att de har svårigheter att tolka den kontext som proven har. På frågan om de, utifrån det de sagt, upplever att de inte kan beakta resultaten på nationella prov särskilt säger lärare att de kan beakta proven särskilt, men inte de betyg eleverna får på proven.

Rektorn uppger i intervju att hen har identifierat den stora diskrepansen mellan elevernas betyg och resultaten på nationella prov. De har lyft frågan men ännu inte kommit fram till varför resultaten ser ut som de gör, mer än att lärarna har haft en känsla av att proven är orättvisa för deras elever. Hen berättar att lärare säger att de har så mycket annat underlag att utgå ifrån där eleverna har visat på förmågor och kunskaper. Rektorn säger att hen inte menar att det är rätt men att hen tror att det är så lärarna har tänkt. Rektorn uppger vidare att hen inte tycker att det som lärarna anger utgör särskilda skäl. Hen säger att det tidigare inte funnits något krav på att de nationella proven ska beaktas särskilt, men att det nu finns en tydlighet kring vad som gäller. Rektorn uppger vidare att bedömning och betygssättning är ett utvecklingsarbete på skolan och att de har ett arbete på gång, men att de inte har fört några diskussioner kring vad som utgör särskilda skäl än. Rektorn säger att de har haft många grundläggande bedömningsdiskussioner i arbetslagen och att de även har tagit fram ett dokument där lärarna ska fylla i en prognos för elevernas betyg och sedan det betyg som eleven får på nationella prov i ämnet. Därefter ska lärarna fylla i en kommentar om varför det skiljer sig. Detta är tänkt som ett underlag för lärarna att reflektera över resultaten. Rektorn säger att proven är till för att se hur de har undervisat sina elever och att de måste anpassa undervisningen utifrån den elevgrupp de har och de resultat eleverna får på nationella proven så att eleverna kan lyckas även på nationella proven. Rektorn säger att de inte kan tänka att proven inte är rättvisa för deras elever och att de ska förhålla sig till samma mål och kunskapskrav som alla andra. Rektorn säger också att hen tror att resultaten på nationella prov kommer att beaktas särskilt i år.

I samband med inkomna synpunkter på Skolinspektionens tjänsteanteckning den 3 maj 2024, uppger huvudmannen att skolledningen

har genomfört ett skolmöte den 29 april 2024 med fokus på hur resultaten på de nationella proven ska särskilt beaktas vid betygssättningen. Huvudmannen uppger även att lärarna som genomfört nationella prov senast den 22 maj 2024 ska ha fyllt i och analyserat dokumentet med en översikt över preliminära betyg och nationella provbetyg som en del i arbetet med att följa upp och analysera eventuella systematiska avvikelser.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 20 a § skollagen framgår att vid betygssättning i ett ämne som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att resultaten på de nationella proven i svenska/svenska som andraspråk, matematik, samhällsorienterande ämnen och naturorienterande ämnen inte särskilt beaktas vid betygssättningen i årskurs 9. Skolinspektionen kan konstatera att andelen elever som får högre betyg i ämnena än de får på de nationella proven är hög eller mycket hög, vilket framstår som anmärkningsvärt. I intervjuer ger lärare uttryck för att de nationella proven inte är rättvisa för den elevgrupp som skolan har. Lärare uppger även att elever drabbats av lärarbyten, att de som lärare inte fått några överlämningar från tidigare lärare och att de därför inte har beaktat resultaten på de nationella proven vid betygssättningen. Intervjuer med lärare visar därmed att resultaten på de nationella proven i flera fall inte har beaktats vid betygssättningen i ämnet. De skäl som betygssättande lärare anger till varför resultaten på de nationella proven inte särskilt har beaktats kan, enligt Skolinspektionens bedömning, inte anses utgöra särskilda skäl. Skolinspektionen kan konstatera att de nationella proven är noggrant utformade för att motsvara betygskriterierna i respektive ämne. Om resultatet på de nationella proven inte särskilt beaktas vid betygssättningen kan det få som konsekvens att en orättvisa uppstår gentemot andra elever på andra skolor som genomför samma prov i samma ämne. Att man på skolan inte särskilt beaktar de nationella proven vid betygssättningen medför således risker för att man åsidosätter likvärdigheten i betygssystemet. Att skolan har identifierat diskrepansen och påbörjat ett arbete kring bedömning och betygssättning föranleder ingen annan bedömning. Uppgifterna som huvudmannen lämnat i samband med synpunkter på tjänsteanteckningen, föranleder inte heller någon annan bedömning.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som

följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Vittraskolorna AB verksamhet vid Vittra Kronhusparken uppfyller inte författningarnas krav vad gäller åtgärdande arbete för att motverka kränkande behandling samt betygssättning. Det finns därför skäl att förelägga Vittraskolorna AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Undervisning av legitimerade och behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inskickad lärarförteckning och intervjuer med lärare och rektorn framgår att skolan helt saknar behöriga lärare i ämnena slöjd och hem- och konsumentkunskap samt i ämnet idrott och hälsa för årskurserna 4-9. Vidare framgår av intervju med lärare att eleverna på mellanstadiet undervisas av olegitimerade och obehöriga lärare i ämnet matematik och de naturorienterande ämnena (NO), trots att det finns en legitimerad lärare med behörighet i matematik och NO på mellanstadiet. Rektorn uppger i intervju att hen började arbeta på skolan detta läsår och att hen inte vet om skolan har försökt rekrytera legitimerad och behörig personal i ämnena slöjd, hem-och konsumentkunskap samt idrott och hälsa inför detta läsår men säger att skolan inför nästa läsår ska utlysa tjänsterna. Rektorn tillägger att hen anser att dessa tjänster måste läggas ut varje läsår men att det inte har varit så attraktivt för lärare att söka till skolan. Angående läraren på mellanstadiet som har behörighet i ämnena matematik och NO men inte undervisar i dessa ämnen säger rektorn att tjänstefördelningen redan var gjord när hen började arbeta på skolan.

Av inskickad lärarförteckning och intervjuer med lärare och rektorn framgår vidare att det finns flera olegitimerade och obehöriga lärare anställda på skolan men att dessa lärare har en visstidsanställning. Rektorn uppger att några visstidsanställningar inte kommer att förlängas och att några legitimerade och behöriga lärare kommer tillbaka efter föräldraledighet. Vidare säger rektorn att det finns två olegitimerade lärare på mellanstadiet med visstidsanställning och att den ena tjänsten kommer att utlysas men att det för den andra läraren finns en utbildningsplan och att läraren beräknas vara färdig i augusti. Rektorn uppger att hen därför inte kommer att utlysa den tjänsten men om läraren inte skulle bli färdig kommer tjänsten att utlysas i augusti.

Huvudmannen har den 3 maj 2024 inkommit med annonser som har utlysts för grundskollärare i matematik, NO och teknik i årskurs 4-6, lärare i hem- och konsumentkunskap, lärare i slöjd, lärare i idrott och hälsa samt lärare i matematik och teknik i årskurs 7-9.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 13 § skollagen framgår att endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen.

Av 2 kap. 18 § skollagen framgår att om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En sådan person får bedriva undervisning under högst ett år i sänder.

Av 2 kap. 20 § skollagen framgår att endast den som har legitimation får anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Vittraskolorna AB nu bryter mot bestämmelserna när det gäller att eleverna ska undervisas av legitimerade och behöriga lärare. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Garanterad undervisningstid***Omständigheter som ligger till grund för bedömningen***

Skolinspektionen har tagit del av huvudmannens fördelning av undervisningstid (huvudmannens timplan). Av denna framgår att huvudmannen har fördelat i enlighet med lagstadgad timplan i samtliga ämnen. Vidare framgår att all undervisningstid i ämnet hem- och konsumentkunskap för låg- och mellanstadiet är förlagd till årskurs 6 och att den fördelade undervisningstiden uppgår till 36 timmar.

Skolinspektionen har tagit del av samtliga elevers klassscheman för läsåret 2023/24 och såväl elever som lärare uppger i intervju att de följer de scheman som Skolinspektionen tagit del av. Av dessa scheman framgår att eleverna på högstadiet har färre schemalagda undervisningstimmar i ämnet idrott och hälsa än lagstadgad timplan för högstadiet. Av inkommen dokumentation och av intervju med rektorn framkommer dock att eleverna på högstadiet har 2,5 idrottsdagar under läsåret och att dessa dagar räknas till undervisningstiden i idrott och hälsa. Vid beräkning av antalet schemalagda undervisningstimmar och antalet undervisningstimmar som infaller på idrottsdagar framgår att eleverna får sin garanterade undervisningstid i idrott och hälsa i samtliga stadier på skolan.

Av schema och intervjuer med elever i årskurs 6 framgår att eleverna har undervisning i hem- och konsumentkunskap 60 minuter per vecka på

torsdagar eller fredagar under hela läsåret. Vid genomgång av skolans läsårstider framkommer att en schemabrytande dag, s k elevens-val-dag, infaller på sista dagen på höstterminen, som är en fredag. Vidare framkommer att under höstterminen 2023 infaller 17 skoldagar på en torsdag och 16 skoldagar på en fredag, efter borträkning av ovannämnda elevens-val-dag. Vid samma genomgång av vårterminen 2024 framkommer att 18 skoldagar infaller på en torsdag och 18 skoldagar på en fredag. Eleverna som har undervisning i hem- och konsumentkunskap på en torsdag har därmed 35 lektioner under läsåret och eleverna som har undervisning i hem- och konsumentkunskap på en fredag har 34 lektioner under läsåret. När rektorn informeras om att eleverna i årskurs 6 får lite för lite undervisningstid i ämnet hem- och konsumentkunskap säger rektorn att hen inte kände till det. Rektorn säger att eleverna ju ska få sin undervisningstid och att de därför måste titta på detta.

Huvudmannen uppger i inkomna synpunkter på Skolinspektionens tjänsteanteckning, den 3 maj 2024, att utifrån Skolinspektionens frågor avseende schemat i hem- och konsumentkunskap har skolan sett över schemat och att alla elever får den garanterade undervisningstiden.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 5 § skollagen framgår att den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. Enligt 9 kap. 3 § skolförordningen (2011:185) finns bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) i bilaga 1 till skolförordningen.

I bilaga 1 anges vidare för varje ämne och stadium den undervisningstid i timmar som elever i grundskolan minst har rätt till. Enligt timplanen ska eleverna ha minst 140 timmars undervisning i idrott och hälsa på lågstadiet, 180 timmar på mellanstadiet och 280 timmar på högstadiet. Enligt timplanen ska eleverna vidare ha minst 36 timmars undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap på låg- och mellanstadiet.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Vittraskolorna AB nu bryter mot bestämmelserna när det gäller ange området som bedömts. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inskickad information framgår att två elever på skolan har studiehandledning på modersmålet. Både lärare och rektorn säger i intervju att dessa elever är starka på sitt modersmål och verkligen har nytta av studiehandledningen. Vidare säger de att det finns många elever som inte hänger med i undervisningen på grund av brister i det svenska språket och

att de har diskuterat ifall eleverna behöver studiehandledning på modersmålet, men kommit fram till att dessa elever inte heller är starka på sitt modersmål och att elevernas behov därför snarare är kopplat till att de behöver stöd i svenska som andraspråk. Rektorn uppger att de därför stöttar eleverna genom ett språkutvecklande arbetssätt i alla ämnen.

Rättslig reglering

Enligt 5 kap. 4 § skolförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det.

Av 3 kap. 12 i § skollagen framgår att en nyanländ elev, som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska få studiehandledning på modersmålet om det inte är uppenbart obehövligt.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Vittraskolorna AB brutit mot bestämmelserna när det gäller studiehandledning på modersmålet. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framgår att en stor andel av eleverna behöver extra anpassningar och att skolan därför arbetar med att försöka ge alla elever extra anpassningar på gruppnivå. Rektorn uppger att hen organiserat en elevhälsa och skapat en rutin och systematik för att se vad eleverna har för behov. Hen säger att de nu har en bra plan och erbjuder stöd i form av extra anpassningar men att det finns ett stort motstånd hos vårdnadshavare att ta emot extra anpassningar på individnivå och att skolan därför har sett till att verktygen finns på klassnivå för att det ska bli normaliserat. Hen säger vidare att fler elever får extra anpassningar idag och att fler och fler också accepterar det.

Särskilt stöd och åtgärdsprogram

Av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framgår att skolan under en längre tid inte haft en fungerande elevhälsa och att arbetet med särskilt stöd och åtgärdsprogram därför varit eftersatt. Under hösten har elevhälsan arbetat med att se till att alla elever som behöver det får särskilt stöd. Representanter för elevhälsan säger att de har implementerat rutinen hos lärarna att lämna en anmälan till rektorn när extra anpassningar inte räcker och att de även själva har tagit upp elever på elevhälsoteammöten (EHT) när de sett att extra anpassningar inte räcker. Lärare säger att de lämnar in en anmälan, i form av en blankett, till rektorn

och att ärendet därefter tas upp på EHT. Av inskickad information och intervjuer med elevhälsan och rektorn framgår att det under höstterminen 2023 har startats utredningar för behov av särskilt stöd för 105 elever och att samtliga utredningar resulterat i åtgärdsprogram. Rektorn säger att de har gjort klart alla utredningar som skolan låg efter med, att de nu har en struktur för att anmäla och att lärarna numera anmäler löpande. Både representanter för elevhälsan och rektorn säger att det alltid startas en utredning efter att en anmälan lämnats in, men om det saknas information i anmälan kan ärendet vända tillbaka till läraren med en förklaring kring vilken ytterligare information elevhälsan behöver för att kunna gå vidare.

Skolinspektionen har tagit del av 21 aktuella åtgärdsprogram på skolan. Samtliga är beslutade av rektorn. Av åtgärdsprogrammen framgår elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses samt att eleven och elevens vårdnadshavare har getts möjlighet att delta i utarbetandet av åtgärdsprogrammet. Det framgår även av åtgärdsprogrammen när åtgärderna ska utvärderas och vem som är ansvarig för utvärderingen. I samtliga åtgärdsprogram saknas dock uppgifter om när åtgärderna ska följas upp och vem som ansvarar för uppföljningen. Representanter för elevhälsan uppger att de gör uppföljningar i diskussion med lärarna på arbetslagsmötena och även rektorn säger att uppföljning av åtgärderna sker kontinuerligt men hen medger att det är en brist att det inte framgår av åtgärdsprogrammen. Huvudmannen har den 3 maj 2024, i samband med synpunkter på tjänsteanteckningen, inkommit med en uppdaterad mall för åtgärdsprogram där det numer finns med en rubrik för uppföljning.

Vidare säger såväl lärare, representanter för elevhälsan och rektorn att de åtgärder som finns i åtgärdsprogrammen speglar elevernas behov utifrån utredningen och att eleverna får stöd i enlighet med åtgärderna i åtgärdsprogrammen. Representanter för elevhälsan och rektorn tillägger dock att de inte har kommit till utvärderingen av åtgärdsprogrammen än och att de därför inte vet om omfattningen av åtgärderna räcker.

Rättslig reglering

Extra anpassningar

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Särskilt stöd och åtgärdsprogram

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer

att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Enligt 3 kap. 9 § skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn.

Enligt 3 kap. 10 § skollagen ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Vittraskolorna AB nu bryter mot bestämmelserna när det gäller extra anpassningar och särskilt stöd. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Förebyggande arbete för att skapa studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inskickad information och samtliga intervjuer framgår att studieron varierar och att skolan har identifierat utmaningar med studieron i olika klasser, framför allt på mellan- och högstadiet. Representanter för elevhälsan säger att de är involverade i det förebyggande arbetet för att skapa studiero och att de diskuterar och analyserar studieron på arbetslagsmöten och med ledningen. Representanter för elevhälsan och rektorn ger flera exempel på hinder de har identifierat och vilka åtgärder de har satt in. Skolan har bland annat skapat åldershomogena våningsplan och jobbat med den fysiska lärmiljön samt anställt elevcoacher. Skolan har även ett arbete med lektionsstruktur, variation i undervisningen och ledarskap i klassrummet. Rektorn berättar att de har identifierat att lektionspassen är för långa och att de kommer att ändra schemat inför nästa år. Hen säger vidare att de har handledningssamtal med lärare, elever och vårdnadshavare samt att de har coachande samtal med ett antal elever

varje morgon för att hjälpa dem inför skoldagen. Rektorn berättar att mycket av det förebyggande arbetet går ut på att hjälpa eleverna att lyckas och identifiera när eleverna har det svårt och utifrån det förekomma situationer och ha tydliga förväntningar. Lärare säger att stödarbetet som elevhälsan genomfört detta läsår har haft en stor effekt på studieron och att de även har dubbelbemanning på vissa lektioner för att skapa studiero och för att kunna hjälpa eleverna som har behov av det.

Rättslig reglering

Enligt 5 kap. 3 § skollagen ska alla elever tillförsäkras en skolmiljö där undervisningen präglas av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa studiero.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Vittraskolorna AB brutit mot bestämmelserna när det gäller förebyggande arbete för att skapa studiero. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

X Viveka Berglund

Beslutsfattare
Signerat av: Viveka Berglund

X Hanne Lernout

Föredragande
Signerat av: Hanne Lernout

